

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1445/2005,**5. september 2005,****milles määratletakse jäätmetatistika nõuetekohased kvaliteedi hindamise kriteeriumid ja kvaliteediaruannete sisu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2150/2002 kohaldamiseks****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2150/2002 jäätmetatistika kohta, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 6 punkti d,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 2150/2002 artikli 6 kohaselt peab komisjon vastu võtma kõnealuse määruse rakendamiseks vajalikud meetmed.
- (2) Vastavalt määruse (EÜ) nr 2150/2002 artikli 6 punktile d peaks komisjon määratlema nõuetekohased kvaliteedi hindamise kriteeriumid ja kvaliteediaruannete sisu.

- (3) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas nõukogu otsusega 89/382/EMÜ, Euratom loodud statistikaprogrammi komitee arvamusega, ⁽²⁾

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Määruse (EÜ) nr 2150/2005 I ja II lisa 7. jaos osutatud kvaliteedi hindamise kriteeriumid ja kvaliteediaruannete sisu määratletakse vastavalt käesoleva määruse lisale. Liikmesriigid esitavad kvaliteediaruande vastavalt käesoleva määruse lisale.

2. Lõiget 1 kohaldatakse esimese vaatlusaasta 2004 ja kõigi järgnevate vaatlusperioodide jooksul edastatud andmete suhtes.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 5. september 2005

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Joaquín ALMUNIA

⁽¹⁾ EÜT L 332, 9.12.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 783/2005 (ELT L 131, 25.5.2005, lk 38).

⁽²⁾ EÜT L 181, 28.6.1989, lk 47.

LISA

JÄÄTMESTATISTIKA KVALITEEDIARUANNETE SISU JA HINDAMISE KRITEREIUMID

KVALITEEDIARUANNETE SISU SISSEJUHATUS

Erinevad meetodid

Vastavalt määrusele (EÜ) nr 2150/2005 tuleb iga andmekogum või andmekogumite kombinatsioon esitada koos kvaliteediaruandega. Nimetatud määrus ei kehtesta ühtegi kindlat meetodit jäätmetatistika koostamiseks. Meetodid erinevate riikide, ühe ja sama riigi andmekogumite vahel ja isegi andmekogumite sees võivad olla erinevad. Kvaliteedi hindamine sõltub kasutatud meetodist. Selgitamiseks, millist meetodit on kasutatud, on kvaliteediaruande I osas andmete üldine kirjeldus, mis määratleb erinevad meetodid ja annab neist ülevaate. II osas on esitatud tüüpelemendid, mille abil määratletakse Euroopa statistikasüsteemis kvaliteet.

Struktuur

Liikmesriikide kvaliteediaruanded peavad järgima peatükis "Kvaliteediaruande sisu" määratletud struktuuri. Aruanne sisaldab ka löike, mis ei ole kohaldatavad või mille kohta puudub teave, ning nende kohta tuleks kvaliteediraportis esitada üksikasjalik selgitus.

Andmete läbivaatamine

Kui andmed on läbi vaadatud, tuleb selle kohta kvaliteediaruandes esitada vastav teave. Teave peaks määratlema, millist valdkonda läbivaatamine hõlmab, ja selgitama, miks läbivaatamine oli vajalik ja selgitama selle mõju tulemustele.

Esiälgsed andmed

Esiälgsed andmete esitamine ei ole kooskõlas jäätmetatistika määrusega. Kui andmekogu sisaldab esialgseid andmeid, tuleks seda selgitada I osas. Samuti tuleb ära märkida, millal andmed läbi vaadatakse.

Põhikategooriad

Teinekord on kvaliteediaruandes vajalik hinnata oletuste või vigade mõju. Hindamine võib piirduda ainult mõjuga põhikategooriatele. Jäätmetekke põhikategooriad on:

- kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed,
- kodumajapidamises tekkivad tavajäätmed,
- ettevõtetes tekkivad ohtlikud jäätmed (kõikide NACE kategooriate koguväärtus),
- ettevõtetes tekkivad tavajäätmed (kõikide NACE kategooriate koguväärtus).

Jäätmekäitluse põhikategooriad on:

- kütusena kasutatavad ohtlik jäätmed,
- kütusena kasutatavad tavajäätmed,
- põletatud ohtlikud jäätmed,
- põletatud tavajäätmed,
- taaskasutatud ohtlikud jäätmed,
- taaskasutatud tavajäätmed,
- kõrvaldatud ohtlikud jäätmed,
- kõrvaldatud tavajäätmed.

Faili nime

Kvaliteediaruanne esitatakse elektroonilise dokumendina, mille faili nimi koosneb viiest osast:

Kvaliteediaruanne	2	Väärtus: QR
Valdkond	5	Väärtus: WASTE
Riigi kood	2	Kahetäheline riigi kood
Aasta	4	Vaatlusaasta (esimene vaatlusaasta on 2004)
Andmete läbivaatamine	1	Läbivaatamise number, "0" (null) esmakordselt esitatud andmete kohta

Faili nime osad eraldatakse alakriipsudega. Näiteks kannaks 2004. aasta kvaliteediaruanne Belgiast pärast andmete esimest läbivaatamist nime: QR_WASTE_BE_2004_1.

KVALITEEDIARUANDE SISU**I osa: Andmete kirjeldus**

Identifitseerimisandmed

- riik,
- vaatlusaasta,
- andmekogum(id),
- edastamise kuupäev.

Jäätmetatistika kvaliteedi eest vastutava(te) isiku(te) kontaktandmed:

- nimi,
- telefon,
- e-post,
- organisatsioon ja osakond.

Kui andmekogumi kohta kehtivad erandid, tuleks sellele viidata.

Andmete kogumises osalenud poolte/kasutatud allikate kirjeldus. Poolte/allikate seos jäätmetatistika käsitleva määrase valdkondadega. Milline on andmete allika õiguslik alus? Kuidas on hinnatud järjepidevust?

Üldine kirjeldus erinevates andmekogumi osades kasutatud meetodite kohta. See kirjeldus on aluseks aruande II osale. Erinevad meetodid on:

- uuring,
- haldusallikad,
- mudelite kasutamine,
- muu (täpsustada).

Muudatused võrreldes eelneva vaatlusaastaga tuleks esitada koos andmekvaliteedile avaldatud mõju hinnanguga. Eriti tuleks tähelepanu pöörata ajalisele võrreldavusele. Üksikasjad võrreldavuse kohta esitatakse II osas punkti nr 5 "Võrreldavus" all. Esimesel vaatlusaastal ei nõuta võrdlust OECD/Eurostat'i jäätmeid käsitleva ühisel küsimustikul põhineva vabatahtliku andmete kogumisega.

Kui liikmesriigid kavandavad suuri muudatusi järgmisel vaatlusaastal kasutatavate meetodite suhtes, tuleb need esitada.

II osa: Kvaliteeditunnuste aruanne

1. Olulisus

Koostada tuleks kokkuvõtte, mis hõlmab siseriikliku tasandi kasutajate ja vajaduste kirjeldust.

Liikmesriigid peaksid märkima andmekogude täielikkuse astme. Esitada tuleks teave selle kohta, milliste jäätme-
käitluse määruuses nõutud muutujate ja /või jaotuste kohta andmed puuduvad (vastavasse edastatava andmekogu
lahtrisse kantakse "M" või "L"). Juhtude kohta, mille suhtes ei ole tehtud erandit, on vaja selgitust. Kui mõned
lahtrid on jäänud täitmata, tuleb võtta abinõud puudujäägi kõrvaldamiseks.

2. Täpsus

2.1. Valikuvead

Olulise uurimisvaldkonna piiritlemiseks tuleks viidata I osale. Teave tuleks esitada järgmiste aspektide kohta:

— valimi koostamise põhimõte,

— kasutatav valimi süsteem,

— stratifitseerimine (nt täpsustada kas aluseks võetakse suurusklass, NACE rühm vm),

— valimi suurus: täpsustage ettevõtete arv üldkogumis ja ettevõtete arv valimis (vajadusel arv kihi kohta),

— variatsioonikordaja toodetud jäätmete üldkoguse jaoks ja selle jaotus nelja põhikategooriasse. Kordaja nimeta-
jaks on toodetud jäätmete üldkogus asjaomases kategoorias, k.a kihid, mida pole valikmeetodit kasutades
hinnatud. Variatsiooni hindamisel tuleks arvestada ka puuduvaid vastuseid,

— variatsioonikordaja toodetud jäätmete üldkoguse jaoks ja selle jaotus kaheksasse põhikategooriasse. Kordaja
nimetajaks on toodetud jäätmete üldkogus asjaomases kategoorias, k.a kihid, mida pole valikmeetodit kasutades
hinnatud. Variatsiooni hindamisel tuleks arvestada ka puuduvaid vastuseid.

2.2. Valimist sõltumatu viga

2.2.1. Katvusvead

— I lisa jäätmetekke kohta: meetodi(te) kirjeldus, mida kasutatakse 10 % katvuse saavutamiseks,

— II lisa jäätmekäitluse kohta: nende jäätmekäitlusrajatiste kirjeldus, mida pole aruandesse kaasatud ja nende
väljajätmise põhjus,

— kirjeldus ettevõtetes/poodides tekkivate jäätmete hulga eristamise kohta kodumajapidamistes tekkinud jäätme-
test. Millist meetodit kasutatakse vaid kodumajapidamisjäätmete hindamiseks,

— andmekogumisel esinenud põhiliste väärklassifikatsiooni ning ala- ja ülekatvusega seotud probleemide kirjeldus.

2.2.2. Mõõtmisvead

— Milliseid statistilisi ühikuid on millistes andmekogumi osades kasutatud? Milline on statistiliste ühikute kasu-
tamisel esinevate võimalike vigade hindamise tulemus?

— Koguste täpsusega seotud vead: kaalumise ja järgneva registreerimise viisi ning kaalumisvigade leidmiseks
kasutatud hindamisprotseduuride kirjeldamine. Milline on vigade väljaselgitamise protseduuri tulemus?

— Esitada tuleks andmekogumisvahendi andmekvaliteedi kirjeldus. Näiteks küsimustikega valikvaatluste puhul
tuleks arvestada, kas küsimustik oli kinnitatud sihtgrupile. Haldusandmete puhul tuleks arvestada, kas
aruandlus- või haldusüksustes esineb põhjusi liiga väheste või liiga paljude andmete esitamiseks või viivitusteks.

2.2.3. Töötlusvead

- Kokkuvõtte töötlemisetappidest statistiliste andmete kogumise ja statistika koostamise vahel, k.a. meetmed töötlusvigade leidmiseks ja kõrvaldamiseks.
- Leitud töötlusvigade loetlemine ning andmed nende ulatuse ja mõju kohta.
- Kodeerimisvead jäätmekategoriate, NACE kategooriate, jäätmekäitlustoimingute ja piirkonna kodeerimisel. Kirjeldada tuleks kodeerimisprotseduuri ja milliseid hindamisprotseduure kasutatakse kodeerimisvigade leidmiseks. Milline on vigade väljaselgitamise protseduuri tulemus?
- Kui suur osa (protsentides) kodumajapidamises tekkinud jäätmete kategooriast pärineb tegelikult ettevõtetelt. Kuidas hinnatakse sellist väärklassifikatsiooni?

2.2.4. Vastamatajätmisest tulenevad vead

- Vastamismäär põhikategoriates.
- Uurimises esinevate puuduvate vastuste (puuduvad vastused üksustes või küsimustikus) käsitlemise kirjeldus.
- Puuduvatest vastustest tulenevate vigade kindlaksmääramine.

2.2.5. Mudelist tulenevad vead

- Mudelite kirjeldus – mudelite kasutamise seotud oletused ja eeldatavad vead ja nende töötlemine.
- Tundlikkuse analüüsi tulemused.
- Kasutatud allikad (viide allikate kirjeldusele I osas).

3. Ajakohasus ja õigeaegsus

- Tähtsamate andmekogumise etappide kirjeldus andmekogumite koostamisel ajalises järjestuses.
- Tähtsamate andmekogumise etappide kirjeldus (nt. täielikkuse, kodeerimise ja usaldusväarsuse kontrolli, andmete kehtivuse ja andmekaitsemeetmete kohaldamise algus- ja lõppkuupäev) ajalises järjestuses.
- Tähtsamate sammude kirjeldus andmete avaldamisel ajalises järjestuses (nt esialgsete ja üksikasjalike andmete arvutamise, valideerimise ja avaldamise aeg).

Andmete Eurostatile edastamise õigeaegsust hinnatakse vastavalt jäätmetatistika määrulese, milles on kehtestatud andmete edastamise sagedus ja tähtajad. Viivituste korral tuleks esitada selgitus. Lisaks sellele tuleks aruandes esitada viivituste vältimiseks võetud meetmed.

4. Kättesaadavus ja selgus

Riiklik aruandev organisatsioon (määratletud kvaliteediaruande I osas) peaks kirjeldama järgmist:

- jäätmetatistika levitamise põhimõtted,
- meetmed ja vahendid selguse tagamiseks/parandamiseks,
- andmete konfidentsiaalsuse põhimõtted.

5. Võrreldavus

- Erinevaid meetodeid kasutades saadud riigisiseste andmete võrreldavuse tagamiseks on vajalik välja selgitada piirangute mõju katvusele ja täpsusele (üldmainitud täpsuskriteeriumide alusel).
- Kuidas valideeritakse jäätmekäitlusrajatiste andmete piirkondlikku võrreldavust? Milliseid statistilisi ühikuid kasutatakse? Kuidas käsitletakse mobiilseid jäätmekäitlusrajatisi?

- Ajaline võrreldavus: esitada tuleks muutused võrreldes eelneva vaatlusperioodiga ja eeldatavad muudatused järgmisel vaatlusperioodil. Esitada tuleks üksikasjalik kirjeldus mõistetes, katvuses ja meetodites tehtud muudatuste kohta (viide I osale). Teostada tuleks tagajärgede hindamine.

6. Koherentsus

Keskkonnastatistika:

- Koherentsus riiklikul tasandil avaldatud andmete ja jäätmestatistika määruse raames esitatud andmete vahel.

Andmeid pole vaja esitada koherentsuse kohta

- OECD/Eurostati ühise küsimustikuga,
- konkreetsete jäätmearuannete esitamise kohustusega (kasutuselt kõrvaldatud sõidukite, elektri- ja elektroonika-seadmete jäätmete, pakendite ja pakendijäätmete, jäätmeveo jne kohta),
- saaste kompleksse vältimise ja kontrolli raames esitatud aruannetega,
- Euroopa Keskkonnaagentuurile esitatud aruannetega.

Komisjon (Eurostat) tegeleb sellega ise.

Sotsiaalmajanduslik statistika:

Liikmesriikidel palutakse esitada andmed koherentsuse kohta

- kaubandusstatistikaga,
- keskkonnamajandusliku arvestusega k.a rahvamajanduslik arvestus,
- struktuurinäitajate esitamisega.

Nende punktide kohta esitatud selgitustes võib käsitleda ka erinevusi statistiliste ühikute ja klassifikatsioonide kasutamisel.

7. Vastajate koormus

Hinnata tuleks vastajate füüsilist koormust (ajakulu) ning määrata kindlaks vastajate tegelik arv. Haldusallikate puhul tuleks hinnata statistilisel eesmärgil esitatud lisaküsimustest tulenevat vastajate koormust.

HINDAMISKRITEERIUMID

Komisjon (Eurostat) hindab kogutud teavet vastavalt jäätmestatistika määrusele järgmiste kriteeriumide alusel:

1. Andmekogumite täielikkus

Andmekogumite täielikkus on määratletud jäätmestatistika edastamise vormiga (komisjoni määrus (EÜ) 782/2005).⁽¹⁾

2. Kvaliteediaruande täielikkus

Kvaliteediaruande täielikkus on määratletud käesoleva määrusega.

3. Ajakohasus

Andmekogumite ja neile lisatud kvaliteediaruande ajakohasus on määratletud jäätmestatistika määrusega (18 kuu jooksul alates vaatlusaasta lõppemisest).

⁽¹⁾ ELT L 131, 25.5.2005, lk 26.

4. Mõistete ja klassifikatsioonide nõuetekohane kasutamine

Jäätmetatistika käsiraamat määratleb ühtsed mõisted ja klassifikatsioonid.

5. Usaldusväärsete statistiliste meetodite kasutamine

Jäätmetatistika määrus ei kehtesta ühtki kindlat meetodit jäätmetatistika koostamiseks. Jäätmetatistika käsiraamat sisaldab teavet usaldusväärsete meetodite kohta.

Komisjon (Eurostat) teavitab liikmesriigi jäätmetatistika kvaliteedi eest vastutavat isikut hindamise tulemustest kahe kuu jooksul peale andmete edastamise tähtaega.
